

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Rutiner för uteserveringar i Örnsköldsvik

2016-02-29

Dnr Sbn/2015:1411

Antagen av samhällsbyggnadsnämnden 2016-03-17, § 29.

Rutiner vid användning av offentlig plats för uteservering

Uteserveringar på trottoarer, torgytor och gågator på den kommunala marken är ett trevligt och omtyckt inslag i vår stadsmiljö där fler och fler väljer att träffas ute i det offentliga rummet sommartid. Uteserveringarna bidrar till att utemiljön i Örnsköldsvik blir mer välkomnande och att staden upplevs som mer levande.

Stadsmiljön får sin karaktär av bland annat husfasader, gatans utformning och hur det offentliga rummet är möblerat. Uteserveringens möblemang är en viktig del i detta med sina bord, stolar, avgränsningar/inramningar, parasoller eller markiser för att hela staden ska ge ett så bra helhetsintryck som möjligt. Uteserveringen ska vara anpassad till stadsmiljön och i centrum ställs extra höga krav på uteserveringens utformning.

När man planerar för en uteservering finns det många faktorer som man måste beakta. Räddningsfordon måste kunna passera, den ska vara tillgänglig för alla människor, tillräckligt med utrymme för gående måste finnas runtomkring samt att möblemanget bör vara rustikt och stadsmässigt. I staden blir det ofta varmt då solen skiner på sommaren och då kan det behövas skugga för de som besöker uteserveringen. En bra uteservering är en tillgång för Örnsköldsviks kommun då ett levande attraktivt samhälle är det som eftersträvas.

Säsongen för uteserveringar varierar från år till år. Den vanligaste tidsperioden är mellan maj och september vilket kan vara en bra riktlinje att gå efter. Under vintern beviljas inte uteserveringar med undantag för stora tillfälliga evenemang. Uteserveringen det kan bli ett hinder för snöröjningen och tillgänglighetskraven är svåra att uppnå. För att få använda den offentliga marken behövs polistillstånd och den ansökan görs hos polisen. [Ansökan tillstånd ordningslagen](#) (begärande av offentlig plats).

Uteserveringens utformning

Uteserveringens möblemang och allt som ingår i uteserveringen ska rymmas inom den upplåtta ytan. I staden finns ledstråk för människor med synnedsättningar och det är viktigt att uteserveringen inte blockerar dessa stråk då detta kan leda till problem för de som följer stråken för att hitta i staden. Det är även viktigt att inga föremål sticker ut från uteserveringen t.ex. parasoller eftersom det då finns risk att människor går in i dem eller att fordon kör på dem. Uteserveringen behöver inte ligga i anslutning till restaurangbyggnadens fasad men uppsikt över uteserveringen ska alltid vara möjlig.

Räddningsfordon måste kunna passera uteserveringen och för detta behövs en fri korridor på 4 meter och i det utrymmet får inte markiser eller andra utstickande föremål finnas. Uteserveringar som ligger på gågata bör inte placeras närmare korsning än 5 meter då brandbilars svängradie är 10 meter. Om uteserveringen är placerad på en trottoar ska det finnas ca 1,8 meter kvar av trottoaren, måttet är tilltaget för att människor ska kunna mötas obehindrat. Uteserveringen och dess möblemang ska vara tillgänglig och funktionell för alla människor. Tänk på att inte övermöblera inne på uteserveringen.

Uteserveringens golv

Uteserveringen är en del av stadsmiljön och placeras direkt på den befintliga markbeläggningen. Möbler och avgränsningar (staket, inramningar) placeras också direkt på den befintliga gatumarken/markbeläggningen som då får utgöra uteserveringens golv. Det är endast på ställen där det finns stora nivåskillnader eller andra försvårande omständigheter som uppbyggnader med ett annat slags golv kan accepteras. Samhällsbyggnadsförvaltningen avgör i varje enskilt fall om annat golv än markbeläggningen kan användas. I Örnsköldsviks stad med sin unika karaktär av gammal stad med smågatsten som markbeläggning samt gamla fasader och myckna folkliv är helhetskaraktären extra viktig.

Plan och bygglagen ställer krav på att offentlig plats ska kunna användas av personer med funktionsnedsättning. En eventuell uppbyggnad ska därför vara tillgänglig för alla.

Storgatan och Stora Torget

I de fall där en näringsidkare beviljas en upplåtelse för uteservering på Storgatan och Stora torget och underlaget/golvet inte bedöms som tillfredställande kan kommunen erbjuda en annan teknisk lösning. För att säkerställa en god tillgänglighet på ytorna, estetik och rationell skötsel av platsen kan markbeläggningen bytas ut.

Inramning/Avgränsning

Uteserveringens avgränsning/inramning ska passa in i stadsmiljön och avgränsas med ett svart staket av kryssmodell som är genomsiktligt. Förankring i mark är inte tillåten då det på Storgatan exempelvis finns markvärme som kan skadas. Avgränsning/inramning av uteserveringen är ur ett tillgänglighetsperspektiv att föredra på grund av att det går lätt att orientera sig för de med funktionsnedsättning. Avgränsningen/inramningens höjd ska vara 0,90 meter och med en nedre tvärså 0,10-0,35 meter från marken. Ingången till uteserveringen bör vara 1,10 meter bred och inramningen ska vara stabil så att den inte välter. Avgränsningen/inramningen utformas av förslagsvis smide, metall eller annat likvärdigt material som är säkert och funktionellt.

Reklam på uteservering är inte tillåten utan endast restaurangens namn får marknadsföras. Om serveringsstillstånd ska medges på uteserveringen måste ytan vara överblickbar.

Ex bild på inramning/avgränsning

Möbler

Uteserveringens möbler ska väljas så att de passar in i stadsmiljön. Campingmöbler, vita plastmöbler eller så kallade bänkbord är inte tillåtna. Möblerna ska vara anpassade för personer med funktionsnedsättning samt stadiga att sitta i. Tänk på att välja möbler som passar gatubeläggningen/markbeläggningen och som fungerar bra även om det finns lutningar och ojämnheter. Välj inte vita eller blänkande möbler, särskilt bord som reflekterar solljuset, då detta kan upplevas obehagligt.

Menyskyltar på uteserveringen

Menyskyltar med uteserveringens namn får endast ställas upp inom uteserveringens avgränsade område/upplåtelseområdet. Tänk på tillgängligheten vid placeringen av menyskylten så att den inte kommer i vägen för de som vill besöka uteserveringen.

Parasoller/Markiser

Parasollen ska anpassas till den omgivande utemiljön och uteserveringens förutsättningar i fråga om färg, höjd, bredd och längd samt förses med en tyngd nertill, så att de inte blåser iväg. Parasollen får inte förankras i gatumarken/markbeläggningen. På Storgatan finns exempelvis markvärme som kan skadas. Parasollen är ingen reklamplats, därför är inte reklam tillåten på parasoller eller markiser, endast restaurangens namn. Parasollen/markisen ska rymmas inom det avgränsade området som utfälld och inga delar får sticka ut utanför inramningen/avgränsningen. Väljer näringsidkaren att använda sig av markiser så får markisen inte sättas upp så att den skjuter ut över uteserveringen eller gångbanan på lägre höjd än 2,30 meter. På byggnader kan markiser anses som väsentlig fasadförändring och är då bygglovpliktiga. Parasoller ska vara ihopfällda vid stängning.

Gasolvärmare, spisar och grillar

För gasolvärmare, spisar och grillar, gäller särskilda regler när det gäller hantering av brandfarlig gas samt övrig hantering av brandfarliga varor. Information om regler kring hanteringen finns att hämta på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps hemsida www.msb.se under rubriken "brandfarlig vara" och "Gasol i restauranger"

Tillstånd krävs i de flesta fall och tillståndsansökan ska sändas till Brand och säkerhetsavdelningen, Vikingagatan 34, 891 38 Örnsköldsvik. Mall för tillståndsansökan finns på Örnsköldsviks kommuns hemsida, www.ornskoldsvik.se/byggaboochmiljo/brandskyddsotning/brandfarligavaror

Maschaller och öppna eldar

Eld är ett trevligt inslag i vår stadsmiljö men kräver också stort ansvar av den som tänder den. Därför krävs det polistillstånd för att elda på allmän plats. I ansökan skall en ansvarig namngiven person finnas. Den som anordnar en brasa, stor som liten, har ansvar för att den inte orsakar olägenheter eller fara för andra. En ansvarig utses som har uppsikt över eldarnas placering så att de placeras på säkra platser. Den som får ansvaret att hålla uppsikt ska därför ha den uppgiften att ansvara och bedöma riskerna, ha tillgänglig släckutrustning och släcka eldarna om det behövs. Vid olämpligt väder t.ex. blåst bör ej brasor tändas på grund av att gnistbildning kan ske.

Trafik och parkavdelningen beslutar om placeringen av fyrfat och endast marshaller får användas i dem. Ändamålsenlig och säker placering krävs som tar hänsyn till tillgängligheten. Snöröjning får ej påverkas. Dessutom ska extra hänsyn tas till barn och funktionshindrade. Varken marschaller eller öppen eld får ställas direkt på gatan. För ytterligare information kontakta Brand och säkerhet.

Så här kontaktar du oss:

Örnsköldsviks kommun: Tfn 0660-880 00 till växeln

Upplåtelse av offentlig plats: Tfn 0660-880 54, ornskoldsvik.se/upplåtelse

Ansökan för upplåtelse av offentlig plats finns hos polisen. Blanketten [Ansökan tillstånd ordningslagen](#) (begagnande av offentlig plats) lämnas in där. polisen.se

Livsmedel: Tfn 0660-880 00 till växeln, E-post: samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Serveringstillstånd: Tfn 0660-881 96, 0660-882 27, E-post: samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se

Bygglov: Tfn 0660-884 47, 0660-881 03, E-post: bygglov@ornskoldsvik.se

Brand och Säkerhet: Tfn 0660-787 50

Företagslotsen: Hemsida: ornskoldsvik.se/foretagslotsen

E-post: foretagslotsen@ornskoldsvik.se

Checklista

Här kommer en checklista för att underlätta din utformning av uteserveringen samt ansökan av upplåtelse på den offentliga marken.

- För att få använda offentlig plats för en uteservering så måste tillstånd sökas hos polisen.
- Uteserveringen ska vara tillgänglig för alla.
- Den vanligaste tidsperioden för uteserveringar är mellan maj och september.
- Det ska finnas gott om plats att passera vid sidan av uteserveringen. På trottoaren ska det finnas ca 1,80 meter kvar att kunna passera på.
- En framkomlig korridor på 4 meter ska finnas på sidan av uteserveringen för att utryckningsfordon ska kunna passera. Markiser får ej inkräkta på detta område.
- Uteserveringens möblemang med bord, stolar, parasoller, staket och avgränsning samt annat som ska ingå i uteserveringen ska rymmas inom den upplåtta ytan för uteserveringen.
- Uteserveringens möblemang ska vara tillgängligt och funktionellt.
- Befintlig gatumark/ markbeläggning är uteserveringens golv.
- Uteserveringen ska vara avgränsad/ inramad med ett genomsiktligt räcke som placeras på den befintliga gatumarken som utgör golvet. Förankring i gatumarken är inte tillåten.
- Avgränsningen/inramningens höjd ska vara 0,90 meter och med en nedre tvärslå 0,10-0,35 meter från marken.
- Ingången till uteserveringen bör vara 1,10 meter bred.
- Reklam på uteserveringen är inte tillåten, endast restaurangens namn.
- För serveringstillstånd ska uteserveringsytan vara överblickbar
- Uteserveringens möblemang bör inte vara vitt eller bländande. Campingmöbler eller rastplatsmöbler, där bord och bänk sitter ihop, får inte användas.
- Menyskyltar får endast placeras inom den upplåtta ytan för uteserveringen, tänk på tillgängligheten vid placeringen.
- Parasollen får inte förankras i gatumarken/markbeläggningen utan ska ha en tyngd nertill.
- Markiser får inte sättas upp så att de skjuter ut över uteserveringen eller gångbanan på lägre höjd än 2,30 meter. Bygglov kan krävas för markiser, kontakta byggenheten.
- För gasolvärmare, spisar och grillar, gäller särskilda regler när det gäller hantering av brandfarlig gas samt övrig hantering av brandfarliga varor, tillstånd krävs.
- För eld på allmänplats behövs polistillstånd.
- Varken marschaller eller öppen eld får ställas direkt på gatan.